

sedu

Osaamisen oma polku

koulutuskeskus sedu

Tavoitteet

- opiskelijoiden yksilöllisten opintopolkujen rakentamisen mahdollistavien toimintamallien luominen
- yrittäjyyden Oma polku -toiminnan laajentaminen kaikkiin perustutkintoihin
- työelämälähtöisten tutkinnon osien toteuttaminen
- valtakunnallisen yrittäjyyskasvatuksen edistäminen

Tulosten hyödyntäminen

- toimintamallit ja tulokset osaksi Koulutuskeskus Sedun perustoimintaa
- uudistuneiden tutkinnon perusteiden jalkauttaminen ja hyödyntäminen innovatiivisilla, muuttuneen työelämän vaatimukset huomioivilla menetelmillä ja opetuksen järjestelyihin liittyvillä ratkaisuilla
- haastetaan opetuksen järjestämiseen liittyvät käytännöt yleisesti
- luodaan uudenlaista oppimisympäristö-ajattelua ja -kulttuuria

Oma polku -toiminnan historia

- ensimmäinen kokoontuminen oli 1.2.2011
- toinen kokoontuminen oli jo helmikuussa, siitä eteenpäin kerran kuussa kevätlukukaudella 2011
- opettajat + koulutuspäälliköt mukana
- elokuussa 2011 toiminta käynnistyi 13 perustutkinnossa
- joulukuun 2011 tapaamisessa esiteltiin toteutuksia – mukana uusina tekstiili- ja vaatetusalan ja hiusalan perustutkinnot

Sisäinen vertaisoppiminen

- huhtikuussa 2012
- oppimiskahvila
- mukana opiskelijoita: käsi- ja taideteollisuus-
alan pt, tieto- ja tietoliikennetekniikan pt,
pintakäsittelyalan pt ja liiketalouden pt
- uusia tutkintoja talotekniikan pt, maatalous-
alan pt, hotelli-, ravintola- ja catering-alan pt
sekä hiusalan pt

Opiskelijakysely

- toukokuussa 2012
- lähetettiin opettajille Word-tiedostona
- vastauksia saatiin 65
- kysymykset:
  1. Missä seuraavista olet ollut mukana: asiakastyöt, yritysyhteistyö, tapahtumat ja tilaisuudet, NY-yritys, NY24 h -leiri, harjoitusyritys, osuuskuntatoiminta?
  2. Millä muilla tavoilla yrittäjäyys on näkynyt opiskelussasi ja saamassasi opetuksessa?
  3. Mistä yrittäjäyteen liittyvistä asioista kaipaisit lisää opetusta?
  4. Mistä toimintatavoista opiskeluaikanasi olet pitänyt?
  5. Ovatko jotkin toimintatavat olleet mielestäsi turhia tai epämiellyttäviä?

Oma polku -toiminta on näkynyt opiskelussa ja opetuksessa ”monella tavalla, isona asiana”, esim.

- opiskelun itsenäisyytenä
- suurempana vastuun ottamisena
- opettajajohtoisuuden vähenemisenä
- opettajan innostuneisuutena ja kannustamisena
- ammattimaisuutena
- yrittäjähenkisytenä
- ryhmän oma-aloitteisuutena
- oppimisen tehostumisena
- käytännönläheisyytenä
- oppimisympäristöjen monipuolistumisena.
- Oma polku -opiskelijat pitivät **kaikesta** toiminnasta, ”hauska ja mukava tapa oppia”!

Opettajakysely

- toukokuussa 2012
- 7 opettajaa vastasi (17:stä)
- kysymykset ja vastaukset:

1. Miten yrittäjäyys on käytännössä toteutunut ja näkynyt opetuksessasi?

- pedagogiset ratkaisut: ongelmalähtöinen opetus, tiimiopettajuus, toiminnalliset menetelmät
- oppimisympäristöt: aidot työelämätilanteet, opiskelun vieminen työpaikalle
- asiakastyöt, tapahtumat, yritysysteistyö, yhteistyö muiden alojen opettajien/opiskelijoiden kanssa, NY-yritys, osuuskuntatoiminta, NY24 h -leiri

2. Miten Oma polku -opiskelijoiden opettaminen on poikennut aikaisemmasta opetuksestasi?

- tiimiopettajuus ongelmakeskeistä oppimista hyödyntäen, ei ainuttakaan valmista diaa tai luentoa
- projektioppiminen, pois perinteisestä luokkaopetuksesta
- opetuksen/lukujärjestyksen joustavuus on edellytys kun tehdään asiakastöitä
- opiskelijoiden työskentely pääsääntöisesti oikeita asiakastöitä
- toiminnalliset menetelmät
- itsenäinen opiskelu ja aktiivisuus
- työelämä, asiantuntijat, oma osaaminen opettajana
- yhdessä pohtiminen, keskustelut
- auttamisen henki
- yrittäjämäisyyden korostaminen
- henkilökohtaisempaa

3. Onko yrittäjyyspainotteisuuden toteuttamiseksi tehty opetuksen järjestämiseen liittyviä muutoksia?

- tiimiopettajuus vaatii jokaiselta opettajalta joustavuutta omien tuntien suhteen
- lukujärjestysmuutoksia: opetuksen sisältö määräytyy asiakastöiden mukaan
- valinnaisten opintojen kautta saimme resursseja yhteisiin tapahtumiin
- on tehty työjärjestysmuutoksia ja valinnaistarjontaa kehitetty
- projektimme on sovitettu normaaliin työjärjestykseen, haastavaa!
- opiskelijaryhmä on koottu valintakokeiden kautta
- Oma polku -opiskelija on osallistunut muiden ryhmien mukana opetukseen oman ryhmänsä lisäksi

4. Mistä aiheesta kaipaisit lisää koulutusta tai mihin yrittäjyyskasvatuksen osa-alueeseen haluaisit perehtyä paremmin?

- tutkivaan oppimiseen ja ongelmalähtöiseen oppimiseen olisi mielenkiintoista syventyä paremmin (soveltuva taustateoria opettamiselle)
- osuuskuntatoiminnasta ja yrittäjyydestä yleensä
- kirjanpidon opettamisen eväitä
- hyvä olisi järjestää koulutusta
- HOPE-koulutusta voi suositella, olen itse mukana

5. Oletko kokenut, että yrittäjyys on ollut työyhteisön yhteinen asia? Oletko saanut muilta opettajilta/esimiehiltä pedagogista apua tai tukea?

- pienessä yksikössä toiminut hyvin ja esimiehiltä olen saanut runsaasti tukea
- päälliköiden/vastuuopettajan tuki on edellytys, että lukujärjestyksiä voidaan toteuttaa joustavasti; kunhan itse huolehtii, että tunnit tulee pidettyä; työkaverien tuki on myös tärkeää, kun suunnitellaan työmaiden toteutuksia; näissä kaikissa olen saanut erittäin hyvin tukea ja kannustusta
- kyllä, ehdottomasti
- meillä homma toimii hyvin tiiminä yhteistä juontaa punoen
- minulla on projektissa työpari, jonka kanssa voimme ratkoa eteen tulevia haasteita, koko työyhteisön yhteiseksi asiaksi en yrittäjyyttä tunnista
- vaikka on yhteinen asia, niin lukujärjestys rajoittaa joskus monien opettajien toimintaa liikaa
- en ole saanut apua enkä koe, että asia olisi opetuspisteessä yhteinen asia

6. Onko kokemuksesi yrittäjyyspainotteisesta opetuksesta pääsääntöisesti myönteinen, neutraali vai kielteinen? Perustelee.

- myönteinen (6 x), neutraali (1 x)
- yrittäjyydestä en niinkään ole puhunut, vaan en oikeastaan näe parempaa tapaa opettaa! - työssä joutuu toimimaan itsenäisesti, yrittäjämäisesti - ammattimaisesti
- opiskelijat innostuneita ja opettajana saa uusia näkökulmia opettajuuteen, lisäksi työpaikoilla toteutetut opiskelutehtävät antavat opettajalle uudenlaista tietoa opiskelijan taidoista
- innostaa sekä opettajia että opiskelijoita, opitaan paljon muutakin kuin vain opintojakson tavoitteiden mukaisia aiheita (yhteistyötä, vuorovaikutusta) ja saa tilaisuuksia tuoda erilaista osaamista esille (teoriaopinnoissa heikotkin opiskelijat yleensä löytävät tehtäviä, joissa voivat toisinaan ihan loistaa; tämä parantaa ryhmän ilmapiiriä)
- motivoituneet opiskelijat on paras kannustin
- toimintatapa on haasteellisempi mutta myös antoisampi, opiskelijat ovat innostuneita, mikä palkitsee
- alkuvaikeuksien yli päästyä opiskelijat ovat kovin motivoituneita
- myönteinen siltä osin kuin kokemus koskee yhteistyötä opiskelijan kanssa; kielteinen kun se koskee opetuspistettä

7. Mitä muuta haluaisit tuoda esiin?

- tätä mallia on tärkeää kehittää eteenpäin
- tällainen tapa opettaa vaatii erittäin hyvän ryhmäytymisen heti alussa, enemmän perehdyttämistä siihen miksi opetus tapahtuu näin, päälliköiden tutustumiskäyntejä, aikaa keskustella/höpötellä opiskelijoiden kanssa
- jatketaan samaan malliin, niin hyvä tulee
- laajemmalle opettajajoukolle tulisi saada innostus yrittäjämäiseen opintojen suoritushallintaan, esim. NY-toiminta antaa hyvät mahdollisuudet, kun etsitään mahdollisuuksia sen toteuttamiseen (eikä etsitä esteitä)
- oikeat asiakastyöt motivoivat opiskelijoita tekemään paremmin, ja innostuessaan he myös oppivat enemmän; henkilökohtainen kontakti opiskelijan kanssa auttaa opiskelijoita etenemään eikä hän luovuta silloin niin herkästi; opettajalla pitäisi vain olla enemmän aikaa tähän

Oppimisen kumous

- toteutettiin viikkojen 34–36 aikana 8 yksikössä
- kohderyhmä opettajat, opinto-ohjaajat, ammattiohjaajat ja koulutuspäälliköt
- yhteensä 319 osallistujaa, jotka jättivät yhteensä 167 kommenttilappua
- seitsemän pesäkettä:
  - yrittäjyyden Oma polku
  - kansainvälisyyden Oma polku
  - tutkintojen modulointi ja joustavat opintopolut
  - oppimisympäristöt ja uusi opettajuus
  - sosiaalinen media
  - osuuskuntatoiminta
  - NY-vuosi yrittäjänä ja työssäoppiminen yrittäjänä

Kommenteissa toistuvat asiat mainitsemiskertoja kuvaavassa järjestyksessä

Yli 50 kertaa:

- verkko-oppiminen/virtuaalioppiminen (57)
- kansainvälisyys (52)
- sosiaalinen media (51)

Yli 40 kertaa:

- Oma polku (46)
- modulointi (41)

Yli 30 kertaa:

- osuuskuntatoiminta (38)
- NY – vuosi yrittäjänä (38)
- Moodle (31)
- Khan Academy (31)
- Google (lisäpalvelut) (30)

Yli 20 kertaa:

- blogi (27)
- eTaitava (27)
- ePortfolio (24)
- opetusmenetelmät (22)
- Facebook (20)

Yli 10 kertaa:

- yrittäjyys (19)
- Youtube (18)

- opinpolut (17)
- integrointi/yhteistyö/tiimiopettajuus (16)
- valmentajuus/opiskelijan vastuullisuus (16)
- luokattomuus (14)
- Wiki (14)
- kansainvälisyys-polku (13)
- ops ("maalit", -lähtöisyys, näytöt) (11)

Alle 10 kertaa:

- oppimisympäristöt (9)
- TOY (7)
- projektioppiminen (6)
- videot (6)
- Teacher Tube (6)
- ICT-malli (4)
- JOBI (4)
- www-sivut (4)
- laajennettu työssäoppiminen (2)
- joustavuus (1)
- huippuosaaaja (2)
- esimiesten sitoutuminen (2)
- reddit.com (1)
- BBC (1)
- aito valinnaisuus (1)
- yksilöllisyys kouluun (1)

Kaksi keskeistä teemaa

- verkko-oppiminen/virtuaalioppiminen /sosiaalinen media (348 mainintaa)
- yksilölliset, joustavat opintopolut, monipuoliset opetusmenetelmät ja oppimisympäristöt (308 mainintaa)

Muita kommentteja

- Sain paljon erilaisia malleja ja ideoita opintojen toteuttamisen mahdollisuuksiin - voin kannustaa ja innostaa opettajia rohkeasti kokeilemaan uutta.
- Huomasin että opetuspisteessäni opiskelumetodit ovat "perinteisiä". Myöskin asenne erilaista ja uutta kohtaan on epäilevä.
- Sain vanhojen ajatusten/kehitysideoiden virkistämistä.
- Mistä saisi vinkkejä uudesta opettajuudesta (Sedun alue lähinnä)?
- Opiskelija kantaa vastuun, hyvä! Liika paapominen pois. Opettajan on uudistuttava. Pois luutuneet toimintamallit.
- Tietämys hankkeista lisääntyi.
- Oli kattava tietopaketti, tulevaisuus näyttää, mitä alaa on syytä tutkia tarkemmin.
- Ajatuksia herättävää - osia esityksistä hyödynnän varmasti
- Sain monipuolisia asioita ja kehittämisideoita
- Täytyy pureskella vielä, paljon tuli hyvää asiaa
- Sain ideoita ja ajatuksia...

Oppimisen kumouksen jälkeen

- kommentit on lähetetty yksiköittäin koulutuspäälliköille
- koulutuspäälliköt käsittelevät kommentit yksikkönsä vastuuopettajien/opettajien kanssa ja määrittelevät, miten esille nousseet asiat viedään käytäntöön
- keskustelujen jälkeen järjestetään tapaaminen, jossa käydään yksikössä tehdyt suunnitelmat läpi
- vastataan koulutustarpeisiin

Poimintoja koulutuspäälliköiden kommenteista

- Kumouksen jälkeen yksikössämme järjestetään koulutusiltapäivä, jossa esitellään mitä sovellutuksia eri osastoilla on, koska ilmeni, että talossa on monta hienoa asiaa meneillään, mutta ne eivät ole laajemmassa käytössä.
- Näin innostuksen vahvistuvan...
- Tästä on helpompi puhua jatkossa ja levittää innostusta eteenpäin.
- Ilmapiiri meillä on avoin kaikenlaiselle opettamisen kehittämiselle ja omalta osaltani innostan ja tuen opettajia siinä.

Ulkoinen vertaisoppiminen

- yrittäjyyden sisällöt opetussuunnitelmissa ja niiden käytännön toteutuminen koulutuksen aikana
- 7.11.2012
- Vaasan ammattiopisto, Pirkanmaan ammattiopisto, Keskuspuiston ammattiopisto, Koulutuskeskus Sedu
- eri tutkintojen opettajia ja opiskelijoita
- kehitetään arviointilomake

- Mukana atto-opettajat (ops-päivitys)

Kurikka

- talotekniikan pt
- tieto- ja tietoliikennetekniikan pt
- verhoilu- ja sisustusalan pt
- puualan pt
- turvallisuusalan pt
- kuvallisen ilmaisun pt (Jurva)
- atto-opettajat

Ähtäri

- rakennusalan pt
- autoalan pt
- sosiaali- ja terveysalan pt (Lappajärvi + Koskenalantie)
- metsäalan pt
- atto-opettajat

Kirkkokatu

- maatalousalan pt (Ilmajoki)
- tieto- ja tietoliikennetekniikan pt
- rakennusalan pt
- tieto- ja viestintätekniikan pt
- atto-opettajat

Törnäväntie

- hotelli-, ravintola- ja catering-alan pt
- elintarvikealan pt
- tekstiili- ja vaatetusalan pt
- matkailualan pt (Lapua)
- hiusalan pt
- pintakäsittelyalan pt
- atto-opettajat

Lapua

- sähköalan pt
- kone- ja metallialan pt
- tieto- ja tietoliikennetekniikka (Lapua + Sjk)
- atto-opettajat

Kansainvälisyys 10 ov

- Kulttuurien tuntemus 1–2 ov
- Terveysturvallisuus 1 ov
- Kieliopinnot 2 ov
- Get set, ready and go! 1 ov
- Globaalikasvatus 1 ov
- Kestävä kehitys 1 ov
- Vapaaehtoistyö 1–2 ov
- Let's play/Let's cook 1 ov
- Kansainvälisyystutor 1 ov

Yrittäjäyys 10 ov

max 7 ov:

- käytännön asiakaspalvelu
- yritystoiminta
- peruskirjaukset
- hinnoittelu ja kannattavuus
- talousmatematiikka
- kuluttajasuoja ja sopimukset
- työvälineohjelmat (tekstinkäsittely, taulukkolaskenta)

min 3 ov:

- NY-yritystoiminta

Osaamisen oma polku, aikataulu

26.9.2012

2012

Maalis Huhti Touko Kesä Elo Syys Loka Marras Joulu

